

Abonamentul:

Pe un an 8 coroane.
Pe jumătate de an 4 cor.

Pentru România și alte
țări străine pe an 10 cor.

—
Un număr singuratic
10 fileri.

PROGRESUL

Redacția și Admini-
strația Nr. 817.

—
Telefon Nr. 29.

—
Apare în fiecare
Sâmbătă.

—
Inserate după învoială.

—
Manuscripte nu se
înapoiază.

Congresul religiilor la Paris.

I.

Pastorul Dr. Pfannkuche din Osnabrück, a publicat despre acest congres o judecată critică, în „Berliner Tageblatt” zicând următoarele:

„Este cu putință o religie universală, și, dacă ar fi, este dorit și cum s'ar putea ajunge la ea?” Aceasta e, în fond, problema ce-a căutat să o dezlege congresul al șaselea din Paris.

Punctul de plecare a fost constatarea că o apropiere între felurile religii este dorit. Că aceasta este cu putință, s'a dovedit chiar prin faptul că au putut sta alături și dezbate în liniște reprezentanți celor mai de căpetenie religii. Profesorul Otto, din Göttingen, a cercetat dacă omenirea — cel puțin după ce a ajuns la o anumită treaptă de civilizație — poate căuta să aibă și o religie comună.

Conferința lui Otto și referatul strălucit al lui Emile Boutroux, membru al Academiei franceze, au fost, de bună seamă, părțile de frunte ale congresului. Boutroux a vorbit despre raportul dintre știință și religie, trăgând între amândouă, după cum au făcut Kant și Fichte, o linie de despărțire adâncă; dar, totodată, pelingă că le-a recunoscut amândurora cea mai desăvârșită libertate în domeniile lor, a nizuțit a ajunge la unitate, în regiunea cea mai înaltă a împărăției spiritului. Boutroux nu putea dori o confirmare mai strălucită a ideilor sale, decât conferința

lui Otto, care a lămurit deosebirea atât de prăpăstioasă între cap și inimă, dar totodată și împăcarea lor într-o unitate mai înaltă.

Otto aminti, la început, încercarea unui faraon, la 1200 înainte de Hristos, de a întemeia o religie universală pentru toate popoarele-supuse lui, cari pe atunci alcătuiau lumea cunoscută.

Faraonul crezu că o astfel de religie este neapărat trebuitoare; căci nimic nu leagă politicește mai de aproape pe oameni, decât comunitatea de religie. Prin urmare, scopul faraonului a fost politic și tot politice au fost și mijloacele întreprinse spre a o înființa. Cu mijloace asemănătoare s'au încercat în multe rînduri, de atunci încolo, a se înființa o religie universală. Dar toate încercările au dat greș.

Intrebarea este: dacă, din pricină religioasă și cu mijloace religioase, încercarea ar duce la mai bun sfârșit.

Otto răspundea că da, atât din punctul de vedere al *dogmatismului tradițional*, cât și din al *raționalismului neistoric*. Pentru dogmatismul tradițional, lucrul e lesne de înțeles, căci el cunoaște numai o religie, și anume: aceia pe care o are teologul cu pricina. Toate celelalte sînt greșale și amăgire, ce cuprind numai fărîmături de adevăr. Acest punct de vedere nici nu merită să fie discutat, după munca uriașă ce a făcut-o știința în veacul trecut.

Dar știința însăși era incredințată că din mulțimea religiilor pozitive, concrete, s'ar putea descoperi „esența religiei”. Era

incredințată că, mărgenindu-ne la adevărurile fundamentale ale religiilor mari (Dumnezeu, virtute, nemurire), nu numai că s'ar putea întruchipa o religie universală, dar și că religia aceasta se impune prin ea însăși, prin propășirea neîncetată a spiritului omenesc.

Și acest fel de a judeca s'a dovedit greșit, deoarece nu ține deloc seamă de condițiile istorice și psihologice, în cari s'au creat religiile.

Dărîmarea acestui fel de a judeca se datorește istoriei comparate a religiilor.

La congres au luat parte atât buddhiști reformati, cât și islamiști. Și uni și alți au crezut, că, înlăturînd din aceste două religii tot ce-ar putea jigni pe apusenii, și apropiindu-se de creștinism și iudaism prin oareșicari considerații abstracte, vor convinge lumea că numai ei au inelul adevărat, că Buddha, după uni, Mahomet, după ceilalți, poate fi Mesia cel așteptat de popoarele apusului.

Cercetările istorice-critice ne arată că *sentimentul religios este pretutindeni asemănător*. Acest sentiment a creat lucruri mărețe în domeniul religios. Dar, după cum din faptul că sentimentul estetic este și el universal, nu urmează că putem și trebuie să reducem toate artele concrete, naționale, la una singură universală; totastfel, nici religiile naționale nu se pot contopi în una universală. Individualitatea geniului creator, care ne dă în artă stilul personal, își păstrează valoarea netăgăduită în domeniul religios și în cel artistic.

FOILETON.

Haiducul Adam Neamțu.

— Nuvelă. —

De Dămian Izverniceanu.

În dimineața următoare Adam Neamțu se sculase cu ziua în cap. Cînd cocoși, aceste oroaloage vii ale celor săraci, prinseră a pălpi din aripe și a trîmbița răsăritul zorilor, ce acoperea dealurile și cîmpiile cu o lumină viorie și el sări din pat cașicînd s'ar fi aprins cu dînsul. Eși afar numai în cămașă și cu capul gol. Era senin și un vînt căldicel adia lin. Cînele un dulău alb flocoș lătra și se gudura la dînsul, eară prin curte cîteva găini ciuguleau cîteva fire de sălată. De parte spre răsărit, pe ceriul limpede strălucea tainic luceafărul, ca un ochi mare și înțelept.

Adam Neamțu privea în jur de sine neliniștit. Toată noaptea s'a trudit să închidă ochii dar pace, nicio clipă nu putea par'că era făcătura. Gînduri ciudate îi turburau liniștea și-i răpeau odihna. Vorbele lui Sima Lazăr se infipsea ca un cui în mîntea lui și orî și cum se trudia să părăsească, să alunge dela sine aceste gînduri, tot numai în jurul lor se învîrtea. „Iosum Cătina oare așa de blăstămat și ticălos să fi fost? ... Fi vă oare cu putință?” ... se tot întreba căpitanul și earăși îl învăleau gîndurile neliniștitoare care îl frămîntară o noapte întregă. Ca un zăpăcit privea culmile dealurilor dela răsărit și zarea îndepărtată a apusului unde tot se mai îngîna ziua cu noaptea.

Deodată din clopotnița bisericii prinse a suna un dangăt de clopot, și undele lui de sunet năvăliră deodată prin văzduh făcîndu-l să vibrează, făcea văile să răsune și glasul acela de metal chema pe creștini la biserică. Era ziua sfinților împărați Constantin și Elena. Adam își aduse aminte de vremea dascălii sale și începu a îngîna așa mai mult pentru sine cîteva melodii bisericești.

Maî tîrziu Adam Neamțu premenit în vestimînt curățele, cu un toiaș de corn în mîna își ținea poteca cătră Ilidie. Trecea printre lanurile înverzite de grîu și prin porumbiști, suia coline și scobora văi.

Vîntul ce vuia lin și cald făcea spicele abia răsărite să se mlădie ritmic, ear pulberea scuturată din floarea lor plutea ca un nor auriu pe deasupra lor. Porumbiștele foșneau domol, ear fostul căpitan de haiduci pășia înainte cu mîntea frămîntată de gînduri amară.

Ajunse pe muchia unei coline. Se opri să mai resufle nițel. Ștergîndu-și fruntea îmbrobônita de sudori privea așa în depărtări. Nu tocmai așa departe de dînsul pe coasta altei coline un nuc mare cu coroana rotată își sclipea verdele strălucitor în bătaia razelor ferbinți. Acolo era coliba carea i-a ținut în vremurile de demult de adăpost lui și tovarășilor lui. Acolo își petrecea tineretea cu Ileana carea pe atunci era abia un trandafir îmbobocit. Acolo își făceau planurile ce pe cine aveau să-l calce și tot de acolo porneau și respirați pe lingă drumuri pîndea pe trecători groși la pungă. Privi nucul, privi colibioara și oftă. Amintirile trecutului pe care le îngropase în

noianul uitărilor, deodată se rescoliră ca începutul unei furtuni și mărindu-se tot mai tare îi cuprindea și-i învăluia mîntea. Inima prinse a-i bate și mai cu putere, eară prin vine începu a-i circula sîngele mai aprins, mai tîneresc. Focul tineretei îi se reaprinsese în peptu-i zbuciumat de patimiri. Își aruncă toiașul pe umere, ca pe vremuri pușca și cu privirile-i înfocate, vulturoști cuprindea toate priveliștele ce-i se desvăleau înaintea ochilor.

Un dor vag îi cuprinsese inima derul de haiducie. Fără voce i-se strecură printre dinți într-o fluerătură domolă un cîntec haiducesc:

Foae verde păr sucit
Codrul ear'a înfrunzit.
Frunza-i deasă earba mare
Și voinici de-a călare
Trec mereu și nu se văd
Și în crîng cu toți se pierd.
Codrule măria ta
Rău mă doare inima,
Căci de cînd te-am părăsit
Rău de tot am cărunțit.
Trece frunza trec și eu,
Îmbătrînesc și-mi pare rău

Era cîteva versuri făurite de dînsul la ieșirea-i din temniță.

Și eară își îndreptă privirile pe stîncile îndepărtate ale „Rolului” și ale „Simionului” care îi servise odinioară lui și tovarășilor săi de cuib și adăpost și ofta adînc din baerile inimii. Hei, lume, lume!... grăi el dureros și apăsător. Și așa

Ce spune un soldat de pe câmpul de luptă.

Cum sînt ținuturile prin cari petrec oștirile române, cum trăesc soldații pe acolo?

Ziaul „Universul“ din București arată ce i-a spus un soldat întors în nescar treburi la București.

Am avut ieri fericitul prilej — spune redactorul numitului ziar — să vorbesc cu un ostaș care a luat parte viuă cu trupele cele mai înaintate ale armatei noastre și care s'a înapoiat în o treabă în Capitală, deunde se va întoarce încurind să-și regăsească corpul de armată din care face parte. Din vorbirea ce am avut, dau mai la vale unele amănunte.

Trupele noastre dau dovadă de o biruire uimitoare a greutăților, a ștrapațelor. La faptul acesta ajută mult și conducerea înțeleaptă a comandanților. Se știe că în a 16-a zi dela vestirea mobilizării, armata noastră a ajuns la Vrața, la o depărtare de 75 km. de Sofia. E un marș acesta așa de izbit, încît va rămînea de pomenire în istoria militară nouă!

Marșul acesta fulgerător s'a făcut totuși în cele mai bune împrejurări. Soldații nu sînt cîtuși de puțin oboșiți. Veseli, vioi, ei duc prin satele prin cari trec, cîntecul și jocul Românilor! Deaurile cu cari începe șirul munților Balcani, răsună de cimpoaiele și fluerile flăcăilor noștri!

Numai din pricina căldurii, trupele au avut să suferă puțin. Sînt pe acolo călduri foarte mari. Cum se înfățișează ținuturile cuprinse?

Întreaga Bulgarie pare un uriaș pustiu. Satele, destul de rare, sînt prea puțin populate. Cîmpiile sînt nelucrate. Cît vezi cu ochi, cîmpiile pe cari altădată se legăna sub arșița soarelui picul bălai al grîului, s'au prefăcut în uriașe izlazuri, pe cari pasc în voie nenumărate turme de oi. Femeile bulgare sînt tăcute, supuse sortii, și așteaptă cu răbdare întoarcerea bărbaților din luptă. Satele sînt curate, casele în cărămidă. Fiecare loc de casă e înconjurat de un zid împrejmuitor, ca și fermele țaranilor germani.

Cum trăesc soldații noștri?

Dupăcum am spus, soldații noștri, sînt veseli, cașicînd n'ar fi plecat în război. Dealtfel și grija ce li-se poartă, e foarte bună.

Din pricina purtărilor lor cinstite, ei sînt primiți foarte bine de către populația bulgară.

În afară de mîncarea lor obișnuită, ei cumpără, cu bani, și populația le vinde cu foarte multă bunăvoință, ouă, găini, și mai ales găște, cari sînt foarte numeroase prin partea locului.

Ici-colo, la masa de seară, vezi citeun grup împrejurul unui foc peste care se frige, haiducește, citeun berbec întreg.

Dupăcum se vede, ostași noștri nu duc nicio lipsă. Veseli, îndrăzneți și hotărîți a respinge pe

simția el întrînsul o pornire ciudată de a-și reîncepe viața părăsită și de va apuca codrii înfrunziți.

Și așa preocupat de gînduri și de amintiri pe neașteptate să trezi în Ildie. Trase deadreptul la casa lui Iosum Cătina.

— Bună ziua Iosume, da' tare te-ai mai schimbat într'atîta amar de vreme...

Iosum Cătina, care în răstimpul de 20 de ani, cît bietul Adam Neamțu, a petrecut în temniță, se schimbăse teribil și aproape nu mai era chip de al mai cunoaște din cauza pîntecelii uriaș ce-l slobozise. Privi spre Adam cu sprincenele încruntate.

— Cine ești tu?...

— Ei Iosume nu mă mai cunoști. Vezi vremea ne-a schimbat pe amîndoi... Io mis Adam...

— Care Adam?...

— Adam Neamțu cel de odinioară.

— Nu te cunosc... Nu știu de niciun Adam Neamțu...

— Aia a fost un hoț și eu cu hoți nu am avut de lucru.

Oare așa ți-e cîntecul goloane grăi Adam înfuriat, după ce te ai îmbogățit cu paralele mele nu mă mai cunoști?!

— Nu știu, nu vreau să te cunosc... Carate... carate!... Și chemînd un argat ce mătura curtea îi porunci să-l dea afară.

Bietul Adam Neamțu, carele de cînd la zbiciuit, sluga lui Jifcovicî nu mai simțise asemenea umilire, se cutremură și se revoltă în întreaga lui ființă. A plecat înfuriat ca niciodată.

Intră în crîșma lui Sima Lazăr. Ceru o oală de vin. Sima îl privea cu ochi certători și văzîndu-l

dujman, că cumva i-s'ar pune în cale, ei duc cu dinși factă civilizației în Balcanul sălbăticit de groaza atîtuî sînge vărsat între frați.

O întimplare duioasă în gara Ploiești.

În 20 Iulie s'a petrecut în gara Ploiești o interesantă scenă, al cărei erou e un copilăș de șapte ani, anume Gogu Bocă, fiul unui plutonier (frăter) mobilizat.

Pecind ghiseurile de dat bilete erau fixite de lume, deodată se ivește un copilăș, care cu voce sumeată cere să i-se dea un bilet de tren până la — Silistra!

Casierul, mirat de cererea micului călător, l-a întrebat pentru ce vrea să plece la Silistra? Copilașul, pe același ton serios stăruie pelîngă casier spre a-i da biletul cerut, spunînd că trebuie să se ducă să-i dea ajutor tatălui său, — care este plecat în război la Silistra! Dar cele din urmă cuvinte ale copilului fură înecate în lacrimi.

Cei cari au fost de față la această scenă duioasă, au fost adînc pătrunși de sentimentul de apărător și ajutor părintelui său, al micului fiu de militar.

Un memento.

Ruga de Sf. Ilie din Oravița-rom. a fost de rîndul ecesta în urma potopului mai slabă decît în alți ani. Jocul obicinuit din curtea bisericii nici nu s'a putut ține din cauza ploilor. Abia Sîmbătă seara după ce s'a fost mai răzbunat nițel, s'au putut da cele două concerte ale celor două choruri țărănești *unit și neunit* cum li-se zice, unul în Grădina de tir, altul în Grădina otelului „Coroana Ung.“ Amîndouă au reușit, ca de comun, foarte bine, dar... dar ce fel de dar...? Degeaba am înfiera aici cu slova dezbinarea urită a „fraților de aceeași părinți“, dacă înaveva n'are cine să-i tragă de urechi nici pe uni nici pe alți. Pentru singura vorbă „frați de aceeași părinți“ s'au găsit nesocotiți cari ne acuză de — parțialitate. Ba ce-i mai mult, dacă nu intervenia ploaia, din indocilitatea frați-nefraților ăstora era să se porniască chiar un război religios în Oravița-rom. fără a fi băgat în seamă de cei din Oravița-montană... Înfierăți ar trebui să fie toți cîți nu-și fac datoria de a propaga frăția între Români, singura cale de a-i scăpa de cutropirea străinului!...

atît de întunecat la față, îl întrebă că de unde vine, eară cînd i-a spus că de la Iosim Cătina îi zise:

— Ai văzut?... oare cuî îi povestiam io?... Așa-i că vorbele mele sînt toate adevărate? Oare nu-ți spuneam eu?

— De acuma sînt conșinși pe deplin... Acuma văd cît prețuește cîntea unui om. Dar las' că vremea-i schimbătoare. Și până și Dumnezeu carele e bun răsplătește cele bune cu cele bune și cele rele cu cele rele; dar omul că e mai dîrz?...

Puse oala la gură și o goli. Mai ceru una și o bău și pe aceia. Dăte să plătească, Sima Lazăr însă nu primi banii. Îi spuse că i-le cîntește de pomană lui fiertat tată-su.

— Ascultă Simo, dar dacă ar veni la tine o ceată de haiduci și te-ar ruga să le dai adăpost pe mai multe zile primi-ai tu?...

— Dece să nu-i primesc!... grăi Sima Lazăr pe deplin că și-a ajuns scopul.

— Și avea-vei tu atîta tărie în tine, ca să nu vorbești cătră nimenea despre ei?...

— A-și avea.

În vremea aceasta cît Adam i-a pus întrebările, l-a scrutat cu privirile lui aprige, întreg față și firește-care clipire de ochi, fiște-care mișcare de mușchi feței, ca să se convingă despre caracterul lui.

— Atunci o să fie bine... Caută însă să fii tare de înger și să nu-ți umple gura degeaba. Acuș, acuș vei auzi vestea poveste ce va merge în lume despre mulți inși...

Și suflînd ciudat, plin de furie, mai ceru o oală de vin și o beu. (Urmează).

Concertul Brăndușeanu.

Duminecă, 3 curent, publicul românesc din Oravița a avut parte de o rară reprezentare muzicală. D-șoara *Melania Brăndușeanu*, cunoscuta pianistă din Blaj, a dat aici un mare concert de pian, avînd un succes desăvîrșit. În program a avut: *Appassionata* I. III. de Beethoven, *Sonata E-moll* de Grieg, *Rhapsodie Nr. 11* de Liszt, *Etudes symphoniques* de Schumann, *Caprices* de concert de Mureșanu. În afară de aceste puncte clasice la ropotul de aplauze ale publicului a mai cîntat d-șoara Brăndușeanu și alte „d'ale noastre“. E o pianistă excelentă, cu reputație stabilită; a avut succese mari și pe locuri în diferite centre românești, și dincoaci și dincolo de munți. Publicul a sărbătorit-o cu entuziasm ca pe un vrednic interpret al geniului românesc.

În pauze P. O. D. protopop *Aurel Popovicî* din localitate a cîntat în mod eschisit mai multe piese clasice în vioară, acompaniat fiind la pian de d-șoara *Adela Jianu*. Publicul i-a răsplătit cu aplauze îndelungate.

Invitată cu inzistență de direcția băilor „Marilla“ din apropiere, d-șoara Melania Brăndușeanu, după ce a mai dat și aici un splendid concert, s'a întors la Blaj, fără a se mai opri deastădată, din cauza ploilor mari, și prin alte orașe din Banat.

Tot timpul cît a stat aici d-șoara Brăndușeanu a găzduit în casa ospitală a bravului Român *Dr. Liviu Cigăreanu*, unde își găsesc adăpost toți ai noștri, cari vin la Oravița în numele culturii și al progresului național să lumineze și însuflețiască acest colț de țeară.

Ghejia.

IGIENĂ.

Puterile buruenelor.

Doctorul Helme scrie într'un număr al ziarului „Le Temps“ învățăturile ce ne dă în privința puterilor, bune și rele, ce au buruenele și frunzele de feluriți copaci.

În vremea, cînd omul ajunsese a născoci arcul, deci putea lovi dela adăpost și dela oareșicare depărtare animalele sau dujmani, puterea lui asupra lor era mare. Mai apoi a aflat că muindu-și săgețile în scurile unor plante, le dă putere de-a omori, chiar și dacă făceau o rană neînsemnată. Va să zică săgeata putea fi cit de ușoară; deci aruncat, de mult mai departe, și tot omora. Altceva este a face cu săgeata o rană care să fie omoritoare prin vătămarea ce o face și alta ea ucide, băgînd în rană cea mai mică otravă, care să doboare elefantul sau taurul cel mai puternic.

Puterea aceasta spontană, uriașă, față de dujmani și de prada urmărită, au dat-o omului plantele.

La Greci vechi otrăvurile astea se întrebuițau. Mai apoi spir... s'a întrebuițat în loc de curățenie; siropul de noame de tisă, împotriva tusei. Ciumăfac., lată cu pricepere, folosește împotriva reumatismelor și a multor dureri nervoase. Se întrebuițează ca liniștitoare la astmă.

Da, eată și buruene neprimejdioase, dacă le întrebuițezi cu socoteala lor.

Mintă se întrebuițează din cea mai depărtată vechime. Are în ea menthol. Deacea ceaiul de mintă (5 grame de foii la un kgr. de apă) tămăduiește turburările stomacului și ale mățelor. Lucrează bine împotriva recelelor, a guturaiului și a tusei. Mentholul, amestecat cu cocaină (altă otravă scoasă dintr'o plantă, înlătură durerile groaznice ce pricinuia înaintevreme aprinderea pielii dela toba dinlăuntru urechii (timpanul). Mentholul se întrebuițează în alifii împotriva guturaiurilor îndărătnice. Dar la copii mici mentholul e primejdios.

Se știe ce rele și dureroase sînt colicele pricinuite din grămădirea de petricele în fiere.

Ceaiul de boldo (o buruiănă din Chili) ar fi împiedecind această boală. Zama de ridiche, după descoperirea lui Grumme din Tohrde (o jumătate de cească și treptat până la 4 pe zi) ar fi un leac minunat. De zece ani au întrebuințat-o cu folos la mulți bolnavi. Cam lafel, dar mai tare lucrează și hreanul.

Impotriva otrăvirii singelui, de pe urma hranei prea bogate în cărnuri, lucrează pulbera de cărbune de plop, căci alege otrăvurile din sînge, etc.

Foile de frasin (10—20 de grame într'un litru de apă) ușurează suferințele podagroșilor și ale celor cu reumatism. Foile fierte, puse pe locurile dureroase, alină durerea. Acuma s'a aflat că foile, de Cassis au aceleași însușiri, dar mai ales apără de boală dacă bem ceai din ele în fiecare dimineață.

Nu mai stăruim asupra coajei de chincină, care a slujit atîta vreme împotriva figurilor. Azi chinina, care se scoate din coajă, desființează frigurile, dacă se dă cum trebuie, căci omoară vietățile care pricinuesc boala.

Și frigurile sînt la noi în țeară una din bolile cele mai rele și mai aducătoare de pagubă.

Ricinul sau căpușa are darul de-a alunga țintari, cari nu numai că ne chinuie prin înțepăturile lor dureroase, dar ne dau și friguri. De asemenea și busuiocul alungă țintari. Eată de ce ne-ar fi bine să nu lipsim de pelingă nicio casă nici ricinul și nici busuiocul.

Cei vechi și chiar părinți noștri aveau obiceiul de luau primăvara ceaiuri ca să-și curețe sîngele.

E la modă să ridem de știința doftorilor vechi. Dar și în această privință, ca în atîtea altele, cei noi prea s'au grăbit a se lăpăda de credință și obiceiuri, răzimate pe încercările a multe șiruri de oameni.

Rău am făcut părăsind hrana cu pine neagră, căci, franzelele neavînd săruri de fosfor și de var, ne-am prăpădit dinți. Rău am făcut punîndu-ne toată nădejdea în carne și desprețind zarzavaturile, legumele și fructele, atît de întrebuințate, înainte de vreme. Rău am făcut intrînd din hrană ceapa, usturoiul, ridichile, fasolea, lîntea, etc., căci urmarea a fost că ne-am prăpădit stomacul și mațele, cari lucrează prost și ne ruinează sănătatea.

Din articolele lui Helme s'a putut vedea că nu tot ce ne înțelegem e neapărat prostie; căci se prea poate să nu înțelegem, fiindcă nu avem știință de ajuns. Înainte de-a ajunge la cunoașterea adevărului, să nu ne grăbim a pași deprinderi străvechi amăgindu-ne de niște închipuirii pretinse științifice.

(Olt.)

Dr. Lux.

ECONOMIE.

Rodul anului.

Din raportul ministrului de agricultură despre rodul ce-l promite anul acesta, extragem următoarele:

Grîul e bine dezvoltat, ici-colea cei drept l-a cuprins rugina, dar aceasta încă nu i-a cauzat daune.

Săcara a rămas anul acesta cam rară, sînt multe spice albe și e plină de golomoz.

Ovăsul stă rău. Timpul nefavorabil și ovăsul sălbatic celnul îi influențează în mod simțitor rezultatul.

Cucuruzul în unele părți ale țerii și cudeosebire în Ardeal începe a suferi din cauza timpului nefavorabil.

Cartofi au suferit de înghețul din 15 până 17 Iunie, paguba nu e încă cunoscută. Acolo unde n'a ajuns frigul, s'au dezvoltat frumos și e nădejde de un rod bun.

Napi de zăhar s'au dezvoltat în genere foarte frumos.

Sfecele de nutreț încă s'au dezvoltat bine. Ici-colea să plîng producători de insecte.

Rapița e deja secerată. Rezultatul e mijlociu.

Fasolea suferise mult de timpul nepriincios, dar acum se reculege. Mai bine stă între Tisa și Dunăre, apoi în cotul Tisei și al Murășului.

Lîntea și mazărea se dezvoltă bine și promit un rod bun mijlociu.

Luțerna și finul, deși au suferit mult prin seceta din Mai, parte la cosit prin ploii, totuși arată un rezultat bun.

CRONICA.

Se telegrafiază din Paris: Conform unor informații particulare primite de ziarele de aici, perechea moștenitoare română, AA. LL. RR. principele Ferdinand și principesa Maria, va face încurînd o călătorie la Livadia, ca să viziteze familia țarului Nicolae al Rusiei. Perechea moștenitoare română va duce cu sine în călătorie și pe prințul Carol, moștenitorul prezumtiv, și e probabil, că prințul Carol se va logodi cu acest prilej cu prințesa Olga Nicolaeвна, fiica cea mai mare a țarului Nicolae.

Dela prof. C. Nedelcu, corespondent al marului ziar „Reichspost“ din Viena primim din Bulgaria următoarele:

Vă trebui să fac rost să vin la Oravița, ca să vă împărtășesc ceva din minunile ce am cunoscut și văzut aievea aici. N'ași fi crezut că voi putea avea asemenea emoții. Nimic nu m'a impresionat mai adînc, decît vederea și cunoașterea de aproape a acestor soldați nespuse de bravi și de cumiști, așa cum i-am observat implinindu-și datoria. E să te extaziezi de bucurie, ori să plîngi, văzîndu-i cum au surprins, prin elanul lor, prin nobleța lor, acești Români, cam puțin luați în seamă până acum.

Impotriva Congresului învățătoresc dela Cluj încep a se ridica voci din partea unor inspectori școlari.

D-soara Cornelia Pop, fiica preotului Avel Pop din Ticvaniu-mare, cu d-l Ionel Cismaș teolog absolvent (Boz) își vor serba cununia Duminecă la 10 August n.

În conferința preoteacă-învățătorească din Cacova, presidiată de adm. prot. P. O. D. Mihail Gaspăr s'a hotărît a se cere ajutor de stat pentru întreținerea școalelor noastre confesionale.

Subt titlul „O clarificare de prisos“ „Focea Poporului Român“ din Budapesta respinge cu multă demnitate un atac iscalit de preotul Petru Bernaz (Secăș) la adresa d-nului Gheorghe Jianu. Îl vom reproduce în numărul viilor.

În urma ploilor și ruperilor de nori din ultimele zile rîurile din toată țeara au crescut din nou și unele din ele au ieșit din matcă încînd împrejurimea.

În comuna Felsőör, locuită de 270 familii țigănești, în comitatul Vaș, se deschide la 1 Septembrie o școală primară de stat, care va fi cercetată exclusiv de copii de Țigani, ca și cei din Ciclova-montană din vecini.

Duminecă noaptea la 11 ore a zburat peste orașul Brașov un balon dirigiabil necunoscut, avînd forma unei țigări. Reflectorul dirigiabilului și-a aruncat lumina până departe peste oraș. La cîteva minute după ce a fost văzut dirigiabilul a dispărut luîndu-și drumul spre România.

În adunarea generală a reprezentanței orașului Biserica-albă ținută în 20 Iulie n. Nemți din Biserica-albă (6062 suflete față de 1213 Maghiari) au luat poziție energetică în contra statificării. Advocatul Kreming a advertizat pe reprezentanți să se feriască de acest paș, ear reprezentanța a respins cu 51 contra 2 voturi propunerea de satisfacere.

Revista medicală franceză arată, că omenii din Suedia și Norvegia au cea mai lungă viață. Urmează apoi Danemarca, Anglia, Belgia, Elveția, Rusia, Germania, Italia, România, Grecia, Ungaria, Bulgaria, Turcia, și mai la urmă Spania.

Prin munți Știriei și ai Carintiei stă ascuns un animal sălbatic de o rapacitate extraordinară, care se coboară dîncînd-încînd la vale și face pradă în turmele de vite. Până acum a mîncat 30 de vaci și 70 de oi. Mai mulți vînători au plecat asupra lui, dar nu li-a succedat să-l poată prinde. Acum e vorba să se înceneze o goană mare asupra spurcatului dobitoc, la care goană vor lua parte mai multe regimente de soldați. Ceice l-au văzut dela distanță, spun că e ceva ce nu s'a mai văzut. Un animal sălbatic necunoscut pela noi.

Tîrgul de țară împreunat cu tîrg de cai al Cacovei se va începî în 28 și se va fini în 29 August c. n.

Maî nou.

București 7 August.

Pacea la București încheiată. Protocolul a fost iscalit de toți soli păcii, cu adăosul că asupra Traciei cu Adrianopolul reocupat de Turci va decide o alta conferență europeană. Pretensiunile cunoscute ale României au fost complet acceptate de Bulgari.

Frontiera greco-bulgară va fi alvia riului Meste până la culmea Beles. Cavalla, Seres și Drama au rămas în posesiunea Greciei.

Radovița, Coceana și Iștip au rămas în posesiunea Serbiei, ear Strumița în cea a Bulgariei.

„Dimineața“ vestește, că după încheierea păcii s'au întrunit toți delegați într'o ședință extraordinară, în care s'au sfătuit asupra unei alianțe trainice a țărilor balcanice în frunte cu România. Înurmă toți delegați au fost primiți în audiență la palat.

București. — Primul ministru grec Venizelos, luînd cunoștință de memoriul Românilor-Macedoneni din Meglenia, a telegrafiat guvernatorului din Salonic, ca să-i dea informații precise asupra tuturor faptelor enumerate în memoriu. Pe de altă parte d. Venizelos a propus, pe speșele guvernului grec, o anchetă a ziaristilor români și străini și a diferiți oameni politici, în localitățile în cari s'a afirmat că Greci ar fi comis masacre.

Intr'un interview acordat unui redactor al „Universului“ Venizelos a făcut, între altele, următoarele declarații importante, cu privire la soarta Românilor de subt stăpînire grecească:

Vă pot afirma de pe acum, că voi da absolut toate drepturile de instrucțiune și de cult Românilor, cari trăiesc pe teritoriile noastre. Și vă afirm, că voi supraveghea în persoană, ca niciun fel de presiune să nu se facă asupra conștiinței nimănuia. Fiecare om e liber să fie de naționalitatea care vrea; — această libertate constituie un drept sfînt. Deaceia vă repet: imediat ce vom fi mai liniștiți, mă voi duce eu personal prin toate localitățile, unde sînt Români și le voi spune, că au toate libertățile și că drepturile lor de naționalitate vor fi riguros respectate.

Limba românească în bisericile din Basarabia.

Din Chișinău (Basarabia) vine știrea, că în urma ordinului imperial al guvernului rusesc s'a permis, ca în toate bisericile din Basarabia serviciul religios să fie oficiat în limba românească. Primul serviciu religios în limba română a fost oficiat Duminecă în biserica catedrală s. Gheorghe din Chișinău, de către Gavril, episcopul Akermanului, care a început să studieze limba română.

La această slujbă chorul arhieresc a cîntat moldovenește.

În România și Serbia s'a încheiat și separat o alianță economică. România va ridica peste Dunăre două poduri la Turnu-Severin și Silistra, pentru a-și deschide un drum nou, peste Serbia și Albania, până la Adriatică.

Editor-proprietar: Gheorghe Jianu.
Redactor-responsabil: Ilie Oravițanu.

Apoteca la „Sf. Gheorghe”

Strada principală (vis-à-vis de R. Goldstein)

Aviz.

Dăm de știre la totnatul că la **Redacția noastră** aici în **Oravița** lângă banca românească „Oraviciana”, am deschis la 1. Ianuar c. st. n. un

Birou de informații,

la îndămina celorce au daraveri de orice natură atât în orașul cit și în provincia noastră întreagă, exoperind, ori înleznind fiecăruia care ne trece pragul: cumpărări și vinderi de imobile, obiecte, mașini agricole, acții etc., dînd Românilor noștri din Valea Carașului, cari ne vor cere ajutorul și alte îndrumări necesare.

Premiat cu marele premiu Grand Prix.

Cine dorește să aibă o față albă ca laptele, să folosească **crema americană, pudra americană și săpunul american**, care depărtează de pe față și de pe mini orcefel de pete, și întrece toate mijloacele de acest fel, întrebuințate pîn'acum. Se capătă la: **Apoteca Sfintul Gheorghe în Oravița** (peste drum de prăvălia R. Goldstein). Prețul unui borcan de cremă americană 1 coroană. Prețul pudrei americ. 1 cor. 50 fil. Prețul săpunului americ. 80 fil. Incontra durerii de dinți mai bune sînt pi-căturile americane. Prețul 1 cor.

Banca de asigurare

„Transylvania”

fondată la 1868, primește asigurări pe viață și asigurări încontra focului și încontra grîndinei etc. în condiții foarte favorabile.

Valori asigurate: 105 milioane cor. — Des-păgubiri plătite: 7 1/2 milioane cor. Fonduri de rezervă: 2 milioane cor.

Informațiuni la Direcțiune în **Sibii**, strada Cisnădiei 5., la Agentura principală în **Arad** la Agentura cercuală din **Oravița** și la Agenturile locale de prin diferite comune românești, reprezentate prin bărbați de-ai noștri de toată încrederea.

Compagnie Gener. Transatlantique

Linia franceză

Linie directă de vapoare:

Havre—Newyork

și

Kanada

peste Basel (Svițera) și Paris.

Biroul: Budapest, VII., Baross-tér 15
Telefon Iózséf 14—97.

Cel mai modern atelier de specialitate de corsete din sudul Ungariei.

Aduc la cunoștința on. dame că execut cele mai elegante **legătoare de casă pentru pîntec și corsete mari (Princés)**, la cari întrebuințez numai oase veritabile de pește
Prețuri moderate.

soția lui **TEODOR FAUR**

Timișoara-Iosefin

strada Török numărul 1.

Ateliere de model: Deva, Petrojeni, Verșeș, Panciova, Becicerecul-mare, Madoș, Beregszász, Törökberse, ear în Oravița la **Dobó Antalné**

Cea mai bună hîrtie pentru cigarete Club din fabrica Modiano.

Depoul general pentru Banat la

IGNAZ FELDMANN

în Oravița

La Tipografia „Progresul” în Oravița

se pot comanda

toffelul de tipărituri bisericești, școlare, advocațiale și comunale

precum și

toate tipăriturile pentru bănci: cărți necesare la contabilitate etc.

Afară de asta se efeptuesc:

acții, cupoane, losuri pentru loterii etc.

lucrate toate cu gust

➡ Nădăduim că toți Români de bine ne vor trece pragul. ➡